

RIS.6284

Beknopt verslag/conclusies van de gezamenlijke commissies Wonen en Ruimte, Samenleving en Bestuur, Middelen en Economie van de gemeenteraad Emmen op maandag 23 september 2013, aanvang 19.30 uur

Aanwezig:

Voorzitter	:	A.C.M. Nijhof-Huizinga
Commissiegriffier	:	de heer F.W. te Winkel
Collegeleden	:	de heer C. Bijl, de heer A.J. Sleeking, de heer B.D. Wilms
Verslaglegging	:	de heer J. Bosma (Notuleerservice Mooi Werk)
De commissieleden	:	mevrouw F.A. Aldershof (VVD), de heer H. Boers (PvdA), de heer G.J. Bijlsma (Wakker Emmen), de heer D.R.S. Denkers (GroenLinks), de heer D.H. van Dijken (CDA), de heer K.P. Eggen (D66), de heer Th.H. Gerth (CDA), de heer A.J. Goudriaan (PvdA), de heer B.J. Greevink (Wakker Emmen), de heer W.W.W. Halm (BGE), mevrouw T.C. Hoogeveen (D66), de heer G. Horstman (PvdA), mevrouw Z.S. Huising-Oldengarm (CDA), de heer H.J. Hulsegge (PvdA), de heer S. Özkan (PvdA), de heer H. Huttinga (ChristenUnie), de heer H. Leutscher (LEF!), de heer G.H.H. Linnemann (Wakker Emmen), mevrouw A.G. Louwes-Linnemann (PvdA), de heer W.O. Meijer (PvdA), de heer W.L.H. Moinat (SP), de heer H. Naber (VVD), de heer A. Oldenbeuving (CDA), de heer L.T. Pekelsma (CDA), mevrouw H.H. Plas-Kerperin (CDA), de heer J.C. Scheltens (VVD), de heer A.W.J. Schoo (DOP), de heer H. Smit (PvdA), de heer J.H.G. Sulmann (PvdA), de heer G.T. Sulmann (DOP), mevrouw M.W.M. Vrolijk (Vrolijk Emmen), de heer R. Wanders (PvdA), de heer R. van der Weide (Wakker Emmen), mevrouw F.J. van Wieren-Bolt (CDA), de heer J.H. Wittendorp (CDA)
Verder aanwezig:	:	de heer E. Zweers (ABC Management Groep)

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter Nijhof opent de vergadering om 19.30 en heet iedereen hartelijk welkom. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Spreekrecht

Er zijn geen aanmeldingen voor het spreekrecht.

3. Bespreken B-stukken

3A. Extra krediet Parkeergarage Westerstraat

Toelichting college

Wethouder Wilms liet een feitenrelaas en analyse opstellen van het gemeentelijk handelen en deze onafhankelijk beoordelen door ABC Management Groep. Zo krijgen raad en college inzicht hoe de conflictueuze situatie met de aannemer heeft kunnen ontstaan. Dat is nodig om lessen te trekken voor de toekomst en de besluitvorming van de raad te faciliteren. Het college stelde het feitenrelaas vast, stemde in met de analyse en nam kennis van de externe beschouwing. Het college gaf de directie opdracht te onderzoeken hoe de aanbevelingen ingezet kunnen worden voor toekomstige projecten.

Presentatie

De heer Zweers (ABC Management Groep) geeft een presentatie van zijn onderzoek.

GroenLinks vraagt zich af hoe ABC de onwilligheid van de aannemer als oorzaak kan noemen zonder weerwoord. In hoeverre hield het college rekening met de tijdsdruk? Was de planning realistisch? In hoeverre hielden college en organisatie rekening met het gegeven dat het om een 'vechtaannemer' zou gaan? **De heer Zweers** heeft geen wederhoor toegepast, maar baseerde zich op stukken en gesprekken. In alle interviews is de rol van de aannemer aan de orde geweest. De brieven en emails van de aannemer kregen een scherpere en meer juridische toonzetting. Er zijn andere aannemers die meer samenwerking zoeken in dergelijke projecten, zo blijkt uit de bouwverslagen. De heer Zweers denkt dat het college voldoende heeft ingespeeld op de tijdsdruk met de planning en de overeenkomsten. De rek houdt wel een keer op, gezien de belangen van de te openen Mediamarkt en overlast voor omwonenden. De tijdsdruk wordt dan zo groot dat je wel besluiten moet nemen. De heer Zweers denkt dat het mogelijk is in de aanbesteding rekening te houden met typen aannemers. Eind 2011 was de slechte situatie in de bouwmarkt ook bekend. Bij een aanbestedingsstrategie van Economisch Meest Voordelige Inschrijving (EMVI) kun je ook de kwaliteit van de aannemer en social return meewegen. Het is een gegeven dat gekozen is voor aanbesteding op de laagste prijs.

Wakker Emmen vraagt of het niet horen van externen in de opdracht zat of een keuze is van ABC. **De heer Zweers** antwoordt dat het niet tot de opdracht behoorde.

Toelichting college

Wethouder Wilms had graag bericht dat de garage binnen de gestelde tijd en budgetten was opgeleverd. Het zo snel mogelijk opleveren van de garage is een maatschappelijk belang. Daarom hakte het college de bestuurlijke knoop door, door de vaststellingsovereenkomst op te stellen, toen duidelijk werd dat het geschil inhoudelijk niet opgelost kon worden in onderling overleg. Begin juli werd duidelijk dat de aannemer de werkzaamheden grotendeels had stilgelegd en dat de opleverdatum van 19 augustus 2013 niet gehaald zou worden. Het college sommeerde hervatting van de werkzaamheden en eiste duidelijkheid over een opleverdatum. De raad is hierover ingelicht. De aannemer noemde een nieuwe opleverdatum onder voorwaarden. Dit voldeed feitelijk niet aan de gemeentelijke eis. Beëindiging van de overeenkomst was bestuurlijk een voor de hand liggende keuze. Het zou echter grote financiële gevolgen hebben en oplevering niet dichterbij brengen. De vraag was toen hoe partijen alsnog met de minste schade tot een aanvaardbare oplossing konden komen. De aannemer verzocht via een laatste overleg tot een minnelijke regeling te komen. Het college voerde dit overleg en deed daarmee al het mogelijke om escalatie te voorkomen en het probleem op te lossen. De voorliggende vaststellingsovereenkomst is het best mogelijke resultaat voor het gestelde doel de garage zo snel mogelijk op te leveren en in gebruik te nemen. De overschrijding in tijd en geld vraagt om kritische zelfreflectie. Het college wisselt graag met de commissie van gedachten.

Eerste termijn

PvdA vat de kern samen als ruimte, die benut wordt door de aannemer. Dit blijkt uit de verslagen van de bouwvergaderingen, die wat de fractie betreft openbaar zouden mogen zijn. De keuze voor de aanbestedingsvorm is niet expliciet aan het college voorgelegd. Hoe wordt geborgd dat dergelijke besluiten in de toekomst wel op het juiste niveau genomen worden? In het stadium daarvoor is de selectieleidraad een mogelijkheid om te beïnvloeden wat voor soort samenwerkingspartner je krijgt. Hoe is het mogelijk dat de gemeente niet meteen vertegenwoordigd is door een constructeur in de bouwvergadering? Hoe heeft dit kunnen ontstaan en kunnen voortduren? De ontstane ruimte is benut en wijder geworden. Hoe kan het dat niet is gewerkt volgens de beschreven projectorganisatie en het informatiebeheerplan? Is actief gestuurd om de communicatie met de aannemer via verschillende niveaus terug te drukken in één heldere lijn? Zijn de recent afgesloten projecten brandweerkazerne en station Emmen-Zuid wel volgens projectorganisatie en informatiebeheerplan afgehandeld? Hoe kan het dat er onduidelijkheid bestaat over de coördinatie en dat het volgens de analyse niet hard geregeld is? De model-coördinatieovereenkomst is nooit getekend retour ontvangen, terwijl tijdsdruk juist tot een strakke bewaking op dergelijke zaken zou moeten leiden. PvdA begrijpt de conclusie van

ABC niet dat de voorkeur voor een lokaal bedrijf haast bepalend zou zijn geweest bij de selectie van een constructeur. Twee van de vier offererende bedrijven kwamen niet uit Emmen en er is aanbesteed op basis van EMVI. In de motivatie is niet aangegeven dat de lokale vestiging de doorslag gaf, wel de kennis over het bestaande parkeerdek. De second opinion geeft het beeld van een ter zake kundige constructeur. Op de doorbraak naar de Lindenhof na zijn er geen onvolkomenheden in het bestek aangegeven. Kan de wethouder deze passage in het rapport toelichten? Heeft het college overwogen de raad nader te informeren over de stand van zaken toen in de derde kwartaalrapportage van 2012 melding werd gemaakt van mogelijke overschrijding van het krediet? **Wakker Emmen** vraagt of de raad niet al eerder geïnformeerd had moeten worden. **PvdA** wacht de beantwoording over de afwegingen van het college informatie al dan niet te delen af. Is er al geld betaald op basis van de vaststellingsovereenkomst? Hoe is het verschil van 1 miljoen euro te verklaren, terwijl het verschil tussen de boetebedragen en de versnellingskosten slechts 550.000 euro bedraagt? Hoe wordt de opleverdatum van 16 november 2013 geborgd?

CDA voorspelde in de raadsvergadering van 24 juni 2010 al dat het college door de raad met een onmogelijke opgave werd opgezadeld, namelijk om een fantastische ruime garage te bouwen om andere gebouwen heen voor maximaal 35.000 euro per parkeerplaats. De fractie gaf aan dat het niet zou lukken en wenste het college succes met het zoveel mogelijk opnemen van voorwaarden in het bestek. **CDA** was verheugd met de uitbreiding van vijftig tot zestig parkeerplaatsen in januari tegen dezelfde prijs. **VVD** wijst erop dat dit mogelijk werd door de sloop van een aantal gebouwen. Dit vergemakkelijkte ook de bouw. Zwakt dit het citaat van het **CDA** uit juni 2010 af? **CDA** heeft niet in de stukken kunnen ontdekken dat het makkelijker zou worden, wel dat de kostprijs zakte naar 30.000 euro per parkeerplaats. Het citaat is dus niet minder hard geworden. Het rapport staat bol van het 'gevoel' van tijdsdruk, dat vergrootte door het besluit tot uitbreiding. Kan het college dat gevoel explicieter maken? In hoeverre zijn er afspraken en boetebedingen over boven- en onderbouw, die de tijdsdruk feitelijk en wettelijk hebben gemaakt? Is de keuze voor aanbesteding met een traditioneel bestek en laagste prijs als gunningscriterium expliciet bestuurlijk gemaakt met overweging van de consequenties? Waarom is niet sneller ingegrepen in het ontstaan van het conflict? Vanwege de brief- en mailwisseling op diverse niveaus was dat op zijn plaats geweest. **ABC** concludeert dat tijdsdruk en de positie van de aannemer een dusdanige invloed hadden op de uitkomst, dat het resultaat zelfs met het opvolgen van de aanbevelingen niet veel anders was geweest. Dat kan toch niet waar zijn? Hopelijk deelt het college deze conclusie niet.

Wakker Emmen bekruipt het gevoel dat de gemeente slachtoffer zou zijn van de prijsvechter Strukton, terwijl de gemeente en het college zelf een behoorlijk aantal fouten hebben gemaakt. Het is pijnlijk dat het college in juli een grote broek aantrok door te dreigen met miljoenenboetes en een andere aannemer, terwijl de realiteit nu ruim drie miljoen duurder is dan de oorspronkelijke aanneemsom. Hierdoor drukt 140.000 euro jaarlijks op de begroting gedurende veertig jaar, wat neerkomt op 5,6 miljoen euro in totaal. Betreurt dat het externe onderzoek niet meer is dan een beoordeling van het interne onderzoek: om te kijken hoe de slager zijn eigen vlees heeft gekeurd. **Wakker Emmen** vindt dat Strukton gehoord moet worden, nu dat bedrijf zo publiekelijk aan de schandpaal genageld wordt. Waarom wil het college Strukton niet horen voor het feitenrelaas? Hoe kijken andere fracties hier tegenaan? **Wakker Emmen** overweegt een voorstel voor een volledig onderzoek in te dienen. In februari, maart en april 2012 trad vertraging op van hoogstens 15,5 week met 1 miljoen versnellingskosten. Waarom heeft dit geen effect gehad en is de vertraging negen maanden? Waarom is het college er niet in geslaagd regie en sturing uit te oefenen en eerder in te grijpen? Hoe zit het met de informatieplicht? De eerste melding is pas in de derde kwartaalrapportage van 2012. Vindt het college met de kennis van nu het nog een juist besluit over te stappen op de aanbesteding volgens traditioneel bestek met een dubbele rol voor de gemeente? **Wakker Emmen** vindt aanbesteden op basis van laagste prijs een uitnodiging voor prijsvechters. Met EMVI zijn verschillende gunningscriteria mogelijk, wat had kunnen leiden tot een andere aannemer. Was met de kennis van nu een andere keus beter geweest? De tweede inschrijver zat slechts 5.000 euro hoger dan Strukton. In hoeverre is hier

rekening mee gehouden in de keus voor Strukton, gezien het risico van een prijsvechter? Wakker Emmen is stom verbaasd dat de eerste drie maanden geen constructeur namens de gemeente aanwezig is op bouwvergaderingen. Hoe is deze cruciale fout mogelijk? Zo werd de gemeente een speelbal van de aannemer. Het heeft volgens het rapport de drempel verlaagd voor Strukton om vat te krijgen op het bouwproces. De tijdsdruk bleek voor Strukton een uitstekende troefkaart om de gemeente met de rug tegen de muur te zetten. Wat vindt het college van de gehanteerde planning? Dit relatief simpele project toont aan dat sturing, regie en kwaliteit ontbreken of onvoldoende aanwezig zijn bij de gemeente om grotere projecten te kunnen leiden. De conclusies van de NAR dat de gemeentelijke organisatie weinig tot geen ervaring heeft met grotere projecten en dat bestuurlijk in hoge mate optimisme overheerst, doen vrezen dat het financiële risico en gevaar van Atalanta en de centrumvernieuwing nog groter zullen uitpakken voor Emmen. Het voorliggende probleem komt bovenop problemen met de aanbesteding van tunnel en theater; een juridisch geschil met de Rijksgebouwendienst; de latere vestiging van Albert Heijn in 2016; 17 miljoen aan MIT-subsidie die nog niet binnen is; een moeizame business case DPE Next; en problemen met de bouw van de tunnel. De voortekenen wijzen eerder op een valse start dan op een soepel verloop. Een lid van de klankbordgroep plaatst grote vraagtekens over de planning en of de gemeente zelf nog wel weet waar ze mee bezig is. Wakker Emmen vindt dat de burger niet moet opdraaien voor de extra kosten van 5,6 miljoen euro in totaal en stemt alleen in met kredietverlening, wanneer dit betaald wordt uit de pot centrumvernieuwing Emmen. Er is de raad altijd voorgehouden dat kostenoverschrijdingen niet aan de orde zouden zijn. De realiteit is anders.

VVD heeft een dubbel gevoel. Enerzijds lijkt er nu een opleverdatum te zijn, anderzijds zijn er vertraging, extra kosten en andere zaken benoemd in de analyse. Bij feit 28 wordt op 12 maart nog voor de start van de bouw gesproken over een vertraging van bijna vier maanden. Feit 44 spreekt over fors meerwerk. Hoe is de gemeente toch tot de conclusie gekomen dat binnen de begroting en het tijdsbestek kon worden gewerkt? Beiden zijn niet behaald. Wat is er gedurende het proces veranderd? Feit 44 wijst op het inlopen van de planning om de afspraken met Dolphin en Mediamarkt kunnen worden nagekomen. In de conclusie van het feitenrelaas staat echter dat in de samenwerkingsovereenkomst met de projectontwikkelaar geen keiharde opleverdatum staat, terwijl de bijlagen wel degelijk data van ingebruikname noemen. Welke afspraken worden onder feit 44 bedoeld om na te komen? Zijn er nog financiële consequenties te verwachten van de projectontwikkelaar vanwege de data in de bijlagen van maart en april 2013? Wat betreft de vaststellingsovereenkomst liggen er betalingsdata voor de besluitvorming op 26 september 2013. Zijn de betalingen verricht, ondanks dat ze nog niet goedgekeurd zijn? De vaststellingsovereenkomst voegt aan de schikking van 450.000 euro vanwege het geschil over versnellingskosten en boetes toe: en overige aan Strukton ter zake van het geschil te vergoeden kosten. Wat zijn deze kosten en waar komen ze vandaan? Partijen spannen zich volgens de overeenkomst ten volle in om testen en certificeren voor de oplevering af te ronden. Als dit niet lukt, vindt dat een oplevering zonder ingebruikname plaats? Of vertraagt de oplevering? Het bevreemdt de VVD enorm dat de aannemer vanaf de eerste dag fouten heeft kunnen opmerken in het bestek, waardoor meerwerk ontstond. Alle kwaliteitseisen moesten toch voldoende zijn om tegen de laagste prijs aan te kunnen besteden? Waarom is gekozen voor de opleverdatum van 16 november 2013, terwijl de brief van 23 juli 2013 15 november noemt en de Mediamarkt op 7 november opent? Welke garanties zijn bedongen om de datum te behalen? Zijn er scenario's bedacht voor het niet halen van de datum? Vindt het college deze vaststellingsovereenkomst voldoende garantie voor de opleverdatum? Welke controlemechanismen zijn in werking gesteld anders dan de wekelijkse voortgangsrapportage aan de wethouder? VVD wacht voor een gewogen oordeel de beantwoording van de vragen af.

D66 is voorstander van de centrumvernieuwing en had de verwachting dat het goed zou komen. Op vragen van meerdere fracties of alle deelprojecten binnen de kaders van tijd, kwaliteit en geld zouden blijven, antwoordde het college bevestigend, al werd het soms wat kritisch. Het college heeft een informatieplicht richting de raad en had zich eerder moeten laten informeren door ambtenaren. Het is onvoorstelbaar dat dit nu voorligt. D66 concludeert na lezing van alle

stukken dat het college het totale project van CVE niet beheerst. Ondanks externe oorzaken vindt D66 het onacceptabel dat het eerste deelproject al een gigantische overschrijding in tijd en geld laat zien, mede gezien van de sfeer van de brieven aan SCP in juli. Die gaven het gevoel dat de gemeente in haar recht stond. Het besluit 3,4 miljoen euro extra te betalen verbaast dan ook hogelijk. Argumenten van tijdsdruk en een vechtaannemer kunnen bij andere projecten weer gelden. Moet de gemeente dan weer toegeven met de rug tegen de muur? Wat gebeurt er als de raad niet instemt en het geschil voor de arbitragecommissie komt? Het is opvallend dat de vaststellingsovereenkomst niet meer spreekt over de coördinatieplicht, inzet om de garage voor 16 november gereed te krijgen en eventuele schadeclaims van andere partijen. Waarom is in het onderzoek niet gekozen om met SCP, hun adviseurs, de projectontwikkelaar en de aannemer van de bovenbouw te spreken? Hopelijk is het antwoord niet tijdsdruk. Hoe goed kent de gemeente de regels van enkelvoudige en meervoudige onderhandse aanbesteding? Waarom is niet nagedacht over de consequenties van en nodige aanpassingen door een overstap naar traditioneel bestek? Er is onverstandig gehandeld, want de beoogde tijdswinst van drie tot vier maanden heeft geleid tot een vertraging van veertig weken en een overschrijding van 3,4 miljoen euro. Het is ongelofelijk dat de overeenkomst die in april 2011 naar Schenning & Regtering is gestuurd pas begin juni retour kwam, ondanks de tijdsdruk. Wie heeft de regie, nu blijkt dat de overwegingen voor het wijzigen van de aanbestedingsstrategie niet expliciet zijn voorgelegd aan het college? Waarom is de hoofdconstructeur niet naar de bouwvergadering gestuurd? Het is beschamend dat de administratie van de gemeentelijke projectcontrole niet aansluit op de bouwadministratie. Er moeten dan bellen gaan rinkelen. D66 wil weten of de aanbevelingen van ABC inmiddels zijn geïmplementeerd of getoetst bij andere deelprojecten. Worden al lopende projecten ook getoetst? Zo nee, waarom niet? Dit is van wezenlijk belang. Hoe overtuigt het college de raad dat dergelijke fouten niet meer voorkomen? D66 gaat niet akkoord met het dekkingsvoorstel. Het moet binnen CVE opgevangen worden, in de begroting kan het leiden tot lastenverzwaringen voor de inwoners van Emmen.

DOP had de situatie anders beoordeeld als dit het laatste project was en alle andere projecten binnen de kaders waren voltooid. Helaas is dit het eerste project en dat baart grote zorgen. Politiek aardig blijven doen is onverstandig wanneer de miljoenen de deur dreigen uit te vliegen. Het signaal dat het college afgeeft en het ontstane beeld zijn zorgelijk richting de inwoners én richting alle uitvoerders van andere bouwprojecten. DOP is voor maximale openheid en waarheidsvinding, maar vreest ook dat uitvoerders van andere projecten hun voordeel kunnen doen met teveel openheid door te profiteren van zwakke plekken. Of zitten de meeste zwakke plekken al in de contracten en de ambtelijke organisatie? DOP had graag een beroep gedaan op de raadsadviseur, maar die speelt door toedoen van de collegepartijen helaas geen rol meer. DOP vroeg gisteren per brief opheldering over wat het college gaat doen met de aanbevelingen van ABC en verzoekt het college de beantwoording aan alle partijen te doen toekomen. Hoe kijkt het college aan tegen de 18 aanbevelingen en wanneer gaat het er wat mee doen? DOP somde onjuistheden en tegenstrijdigheden uit het rapport van ABC op in een brief en hoopt voor de raadsvergadering antwoord te krijgen. De conclusie dat tijdsdruk en de positie van de aannemer een dusdanige rol speelden dat de 18 aanbevelingen niet uit hadden gemaakt, is onbevredigend. Dan heeft de raad in meerderheid een blanco cheque afgegeven en heeft geen debat nog zin. Het is uniek dat een rapport aangeeft dat een project onder alle omstandigheden duurder en langduriger zou zijn geweest. Deelt het college deze mening? Of is dit om het college uit de wind te houden? Was wethouder Willems direct na zijn aantreden op de hoogte van de problemen in dit dossier of kwam hij pas veel later op de hoogte?

SP mag aannemen dat bij een dergelijke klus fatsoenlijke afspraken juridisch deugen en haalbaar zijn voor beide partijen. Toch ontstond al snel na de start van de bouw een geschil over kosten en planning. Tijdsdruk of gevoel van tijdsdruk lijkt het toverwoord. Waar zat dit werkelijk in? Heeft de gemeente zich laten gijzelen door de aannemer? Gezien de spierballentaal in juli met dreigementen van claims en rechtszaken is het een onbegrijpelijke zet dat de gemeente 3,4 miljoen euro extra betaalt voor een compromis. Het lijkt haast op een soort schuldbekenenis. Het college zegt niet op zoek te zijn naar de schuldvraag, maar de SP wil dit wel weten. Wie is

verantwoordelijk en wat gaat de gemeente hieraan doen? Wijze lessen voor de toekomst zijn mooi, maar een beetje laat. De trein van Atalanta en CVE rijdt op volle snelheid en dan is het lastig bijsturen. SP waarschuwt al jaren en is bang dat er nog meer tegenvallers zullen volgen.

LEF! vindt dat het feitenrelaas, de analyse en het commentaar van ABC voldoende basismateriaal leveren om de situatie te bekijken. De insteek van het college lijkt dat er geen fouten zijn gemaakt, maar er wel geleerd moet worden. Het gaat om verantwoordelijkheid nemen. Op afstand lijkt het erop dat college en organisatie zich voorbereidden op een voetbalwedstrijd en een rugbyteam tegenover zich vonden. De politieke vraag ligt voor welke zaken te voorkomen waren geweest. De fractie stelde op 5 november 2012 voor het eerst vragen over signalen van problemen. Het college verzocht het te laten rusten, omdat er een brief lag van een advocaat van Strukton. In goed vertrouwen wachtte LEF! op informatie die zo snel mogelijk zou volgen. Pas in het voorjaar werden er een paar zinsneden aan de parkeergarage gewijd in de kwartaalrapportage en stelde LEF! opnieuw vragen, die niet begrepen werden en tot meewarige blikken leidden. In juli 2013 worden de fractievoorzitters bij elkaar geroepen en blijkt er een groot conflict te zijn. Het college heeft op zijn minst de controlerende taak van de raad en de rol van individuele politici niet serieus genomen. Dit tast het systeem van uitvoerende en controlerende macht aan en moet worden meegewogen in de beoordeling van de handelwijze van het college. Op 3 oktober 2010 sprak LEF! het vertrouwen uit in het concept van Atalanta, maar twijfelde aan de menselijke capaciteit bij de gemeente en waarschuwde dat menig collegelid alle hens aan dek zou moeten hebben om zaken aan te sturen en te coördineren. Waarom hebben ambtenaren niet expliciet overwegingen voorgelegd aan het college bij het overgaan naar een andere aanbestedingsvorm (feit 16)? Waarom heeft het college dit geaccepteerd en niet doorgevraagd? Welke wijze van regie en controle oefende de gemeente uit, gezien het feit dat de coördinatieovereenkomst niet getekend retour kwam? Andere partijen gingen al in op het afwezig zijn van de hoofdconstructeur bij bouwvergaderingen. Hoe is het mogelijk dat het organisatietraject – ook de portefeuille van wethouder Wilms – in fase 3 goed voor elkaar zou zijn, terwijl het er in de praktijk als een klerezooi uitziet? Is het systeem goed, maar de uitvoering niet? In Drents Diep gaf de wethouder aan dat het niet zoveel uitmaakt wanneer het zo zou zijn dat ABC niet onafhankelijk is, omdat ze dan goed ingewerkt zouden zijn. LEF! stelt ABC niet ter discussie, maar wel de nonchalante omgang van het college met de materie. Toevoeging van Design & Build had de aannemer ook verantwoordelijk gemaakt voor het ontwerp en had problemen voorkomen. Bij een keus voor aanbesteding op laagste prijs, is het bekend dat aannemers op zoek gaan naar fouten in het bestek en de strijd aangaat. Waarom liet de gemeente zich niet van begin af aan begeleiden door een topjurist? Strukton heeft dit wel gedaan. LEF! heeft geen banden of contacten met Strukton, maar vindt het gek dat het bedrijf zo in de hoek gedreven wordt. Is hun gedrag verklaarbaar? De gemeente draagt verantwoordelijkheid voor alles behalve uitvoeringsfouten. Een soepele houding van Strukton had die verantwoordelijkheid bij eventuele procedures verminderd. Was de gemeente voldoende voorbereid op de strijd die gaande was? Zijn er side letters of mondelinge afspraken dat Strukton niet meewerkt aan eventuele vragen aan hen van de gemeente of de gemeenteraad? Het is typerend dat de wethouder uitlegt wat zich rond juni en juli 2013 heeft afgespeeld, terwijl de relevante vraag is wat er in die periode daarvoor gebeurd is of wat had moeten gebeuren om deze situatie te voorkomen.

GroenLinks vergelijkt de gemeente liever met een vierde klasse amateurteam dat het tegen Ajax op moet nemen. De gemeente lijkt in veel zaken overklast. GroenLinks is teleurgesteld in de mededelingen van de wethouder vanavond. Het college had in kunnen spreken op de aanbevelingen van ABC door een verbeterplan te presenteren. Met name regie, de aanbestedingsvorm, het tijdsplan en het realiseren met wie je zaken doet vergen maatregelen. Het wekt verbazing dat ABC concludeert dat er geen ervaren en deskundig personeel in huis zou zijn, terwijl de gemeente al meer parkeergarages heeft gerealiseerd op een minder soepele wijze. Het verleden geeft aanleiding tot zorgen over het Atalantaproject. Hoe denkt de wethouder dit te tackelen? Als slechts de helft van de huidige problemen op zou treden bij Atalanta, dan gaan de sluisen los. Het college heeft ten opzichte van de brief van 23 juni 2013 op alle fronten bakzeil

moeten halen. De ommekeer is zorgwekkend en verklaart het hoge bedrag. De raad is gedwongen akkoord te gaan om de misère in het centrum en een juridisch moeras te vermijden, maar het is een shotgun wedding. Het college verdient wel een gele kaart. GroenLinks is met andere fracties van mening dat dekking uit CVE zou moeten komen. De overheersende vraag is hoe het college dergelijke problemen in de toekomst voor denkt te zijn. Discussie in de raad is altijd achteraf. De raad heeft geen invloed op het uitvoeren van regie en sturing, waar het duidelijk aan schort. Het beeld beklijft dat de gemeente naïef is geweest. Er is vooraf op het ambitieuze tijdspad gewezen. De vechtaannemer heeft de gemeente met een handige judoworp gevloerd. Hoe giet het college de wijze lessen in een verbeterplan? Of blijft het bij het rapport met aanbevelingen?

BGE schatte destijds in dat het bouwen van de parkeergarage niet het moeilijkste project betrof en dat de risico's niet te groot waren. Nu blijkt het bouwen van de garage binnen tijd en budget voor het college wel te moeilijk. De raad maakte in 2010 wel de fout genoeg te nemen met onduidelijke antwoorden van het college op vragen over onduidelijkheid omtrent extra risico's. Helaas was het een vergissing erop te vertrouwen dat het college dit project tot een goed einde zou brengen. Het college zou geen fouten hebben gemaakt, maar meerwerk komt meestal door fouten in het bestek, dat de gemeente opstelde. Dient het college met deze bewering het algemeen belang of zijn eigen positie? Tijdsdruk moet toch leiden dat een afdoende planning en controle en niet tot een houding dat de aannemer het maar naar eigen inzicht af moet krijgen? Waarom is Strukton niet gehoord bij de analyse? Waarom is geen andere oplossing gezocht? Welk signaal geeft dit af voor lopende bouwprojecten? Wat is de laatste stand van zaken van de bouw van de parkeergarage? Een raadsenquête of een onafhankelijk extern onderzoek moet vragen beantwoorden, want het college is daar niet toe in staat zolang het denkt foutloos gehandeld te hebben. Strukton en ambtenaren moeten zonder censuur gehoord worden. Waarheidsvinding is belangrijk voor politieke geloofwaardigheid en voor lopende projecten. **GroenLinks** vraagt of BGE aanwijzingen van censuur heeft. **BGE** heeft geen aanwijzingen, maar wil ambtenaren horen zonder dat zij bang zijn dingen te zeggen. De problemen met dit simpele project doen vrezen voor grotere projecten. Helaas is de raadsadviseur afgeschafte. Een extra onderzoek is nodig.

ChristenUnie constateert dat veel fracties zich herinneren het college gewaarschuwd te hebben over de tijdsplanning, de financiële onderbouwing en de organisatorische capaciteit. Na lang vergaderen ging de raad in 2010 uiteindelijk akkoord met dit project, nadat het college de raad had weten te overtuigen van haar alertheid en adequaat reactievermogen. ChristenUnie was ontstemd en boos door het bericht deze zomer dat het niet goed zat. Een opeenstapeling en kluwen van verwickelingen leidde deze zomer tot een gordiaanse knoop en een positiewisseling binnen zes weken van strijdbaarheid tot bijbetalend het hoofd in de schoot leggen. Hoe kan dit, terwijl de feiten hetzelfde zijn gebleven? Het idee dat tijdsdruk de gemeente slachtoffer gemaakt zou hebben van een commerciële partij, geeft een knoop in de maag voor de toekomst. Het is lastig te beoordelen of de veranderde aanbestedingsvorm en de wisseling van verantwoordelijkheden bij de gemeente de zaak goed hebben gedaan. Is het negatieve beeld over de aannemer niet logisch, omdat alleen gemeentelijke medewerkers zijn bevestigd? De conclusie dat de tijdsdruk en de positie van de aannemer zo overheersend waren dat de aanbevelingen niet meer uit hadden gemaakt, is zeer verontrustend. Tijdens het hele democratische proces zat de gemeente dus al aan de verkeerde kant van de streep. Waarom informeerde het college de raad niet rond de begrotingsbehandeling vorig jaar? Dat was beter dan het alarm deze zomer toen de formele weg al ingeslagen was. In kwartaalrapportages staat zoveel informatie dat het makkelijk onder kon sneeuwen. De omvang van de problematiek werd de ChristenUnie toen niet duidelijk. Het merkwaardigst is toch de conclusie dat het vooraf al een *mission impossible* was, terwijl de gemeente er toch vol overgave aan is begonnen.

Vrolijk Emmen vraagt zich af wie er nu blond is: de fractie, het college, ambtenaren, directie of het projectteam? De aannemer en de projectontwikkelaar in elk geval niet. De overstap naar een traditioneel bestek is onder meer omdat de bestemmingsplanprocedure dan parallel en dus

sneller kan verlopen. Was dit vooraf niet bekend? Drie van de vier gevraagde architecten gaven aan de aanvullende opdracht voor versnelling niet binnen de kaders uit te kunnen voeren. Waarom had het college wel vertrouwen in de ene gekozen partij? Was er iets mis met de voorwaarden waardoor de rest afhaakte en had het college hier conclusies uit moeten trekken? Waarom zijn de verschillende aanbestedingsvarianten niet expliciet voorgelegd aan het college? Waarom is hier niet naar gevraagd? Waarom kon het college de 13,7 miljoen uitgeven op basis van niet overwogen keuzes (feit 18)? Lag dat aan de tijdsdruk? Wanneer Dolphin er niet in slaagt binnen de kaders te ontwikkelen, initieert de gemeente een haalbaarheidsonderzoek (feit 19). Waarom zou de gemeente het wel voor elkaar krijgen en een expert niet? Het dominospel speelt al vanaf maart 2012, met fouten in het bestek, meningsverschillen, te late stukken, vertragingen en niet aansluitende administraties. De ingreep van de gemeente is te laat en de raad wordt pas in juli 2013 geïnformeerd. Waarom is niet eerder richting de raad gecommuniceerd? Wat gaat het college met de aanbevelingen van ABC doen? Heeft het college bij ABC nagedacht over het spreekwoord 'Wiens brood men eet...'? Was het niet beter Twijnstra en Gudde te betrekken? De opstapeling van fouten leidt Vrolijk Emmen tot de conclusie dat de gemeente geen enkel idee heeft waarmee ze bezig was, maar wel van zichzelf dacht het te kunnen.

Wakker Emmen vraagt een toelichting op de rolverdeling in het college vanavond.

De voorzitter schorst de vergadering en heropent deze na twintig minuten.

Beantwoording college eerste termijn

Burgemeester Bijl licht toe dat wethouder Wilms het project in de portefeuille heeft.

Wethouder Sleeking gaat over vergunningen en controles. De burgemeester is zelf aanwezig om de onderzoeksrapportage toe te lichten en vooral om aan te geven hoe belangrijk het college deze zaak vindt.

Wethouder Wilms werd in september 2012 wethouder. Bij de overdracht bleek er van alles aan de hand te zijn met de bouw, waaronder lichte overschrijdingen. Daarom liet de wethouder een feitenrelaas opstellen om een goed beeld te krijgen. De wethouder spreekt liever over een strakke planning dan over tijdsdruk, omdat het om een gevoel van tijdsdruk gaat. Dit heeft meegespeeld in de verschillende afwegingen. **DOP** wil weten wie het eerste feitenrelaas opstelde. **Wethouder Wilms** antwoordt dat de organisatie het feitenrelaas opstelde, dat keurig weergeeft welke stappen zijn genomen en wat is voorgevallen. **Wakker Emmen** vraagt of de wethouder heeft overwogen op dat moment de raad of een besloten fractievoorzittersoverleg deelgenoot te maken van de verwickelingen en het juridische conflict. **Wethouder Wilms** beoordeelde dat het college moet uitvoeren en oplossingen moet verzinnen om dat binnen de kaders te doen. Als dat niet lukt, moet de raad worden geïnformeerd. Later is de overweging naar voren gekomen bij claims van de aannemer, maar de claims pasten soms binnen het budget en zijn altijd betwist door de gemeente. Een claim is nog geen feit. In november ten tijde van de vragen van LEF! was het duidelijk dat de aannemer druk op het proces zette. Er was een geschil over het halen van de mijlpaal per 1 november dat de ontwikkelaar op het bovendeck aan de slag zou kunnen. Uiteindelijk is dit door versnellingsmaatregelen op 30 november bereikt. **LEF!** vraagt waarom de wethouder zijn fractie niet benaderd heeft om te kijken over welke informatie LEF! beschikte? **Wethouder Wilms** overwoog dit niet, omdat hij wist welke brief van de advocaat van Strukton er lag. In een geschil hoeft informatie niet per se te kloppen. **LEF!** is stomverbaasd over deze reactie, omdat de wethouder helemaal niet wist om welke informatie het ging en blijkbaar geen politieke antenne heeft die aangeeft dat parkeergarages politiek brandbaar materiaal zijn. De bezorgdheid van LEF! was oprecht, de informatie had grote consequenties wanneer die zou kloppen. Met de portefeuille nam de wethouder ook de politieke verantwoordelijkheid over. **Wethouder Wilms** heeft er vanaf het begin bovenop gezeten om de informatie op de juiste manier tot de raad te krijgen en geprobeerd oplossingen te vinden. **D66** vraagt waarom ABC het feitenrelaas uit september 2012 niet heeft meegenomen. **Wethouder Wilms** antwoordt dat het aansluit op het voorliggende feitenrelaas, dat een selectie is van de

belangrijkste feiten in het dossier. **VVD** vraagt wat exact tot het feitenrelaas van september 2012 heeft geleid. Het huidige feitenrelaas zou de belangrijkste feiten bevatten, maar is toch wel volledig? Er zijn toch niet nog andere feiten? **Wethouder Wilms** geeft als voorbeeld dat er feitelijk wel 14.000 mails zijn verstuurd. Het feitenrelaas pakt de hoofdlijn. Emmen bouwt heel veel en bekijkt per project wat de beste vorm van bestek en aanbesteding is. Het voordeel van een traditioneel bestek is dat het gelijk op kan lopen met de bestemmingsplanprocedure en omgevingsvergunning. Daarom is het een logische keuze om hierop over te stappen vanaf de vorm Engineer & Build. Het college is op de hoogte gesteld. **LEF!** wijst op feit 16, waaruit blijkt dat het college niet expliciet op de hoogte is gesteld van de overwegingen van de verschillende vormen van aanbesteding. Hoe beoordeelt de wethouder het beoordelingsvermogen van het college op dat moment? **Wethouder Wilms** antwoordt dat het college in heeft gestemd met de voorgelegde aanbestedingsvorm, onderbouwd door de organisatie. Het is een belangrijk leermoment om het college te laten kiezen tussen de verschillende aanbestedingsvormen. Dit wordt bij lopende projecten al geïmplementeerd. **LEF!** vraagt of het college het achteraf absoluut anders had willen doen. Was bekend dat aannemers bij een aanbesteding op laagste prijs hard de strijd aangaan? **Wethouder Wilms** wijst erop dat de keus er op dat moment niet meer was. Vanwege de tijdswinst is gekozen voor het traditioneel bestek. Bij de tunnel is het contract Design & Construct, omdat de bouwwijze zo innovatief is dat de gemeente het zelfs niet kan toetsen. Overigens is deze vorm ook geen garantie voor succes en zijn er voorbeelden van succesvolle projecten met traditioneel bestek. Het overgrote deel van de gemeentelijke projecten wordt goed uitgevoerd binnen de kaders van tijd en geld. **LEF!** doelt meer op het bewustzijn dat een andere manier van werken nodig was door bijvoorbeeld eerder een jurist in te schakelen. Een inschatting van het type relatie dat een aanbestedingsvorm oplevert mag toch verwacht worden. **Wethouder Wilms** waakt voor wijsheid achteraf. Een second opinion heeft bevestigd dat het een goed bestek was, al was de doorbraak naar de Lindenhof een duidelijke fout. Er zat voldoende kwaliteit in het bestek, ook gezien de ervaring met de garage aan het Willinkplein. Het was geen gekke gedachte het op deze manier te organiseren. Achteraf was een aanbesteding op basis van EMVI wellicht beter geweest om meerdere criteria mee te wegen. Het college heeft deze keus gemaakt. **Vrolijk Emmen** vindt het tegenstrijdig dat het college een keus gemaakt zou hebben, terwijl alleen is ingestemd met het voorstel zonder andere opties. Was de tijdsdruk niet bekend toen aanvankelijk voor een geïntegreerd contract werd gekozen? **Wethouder Wilms** wijst erop dat het voorstel voor een traditioneel bestek wel onderbouwd was. Een geïntegreerd contract had 30 weken meer gevegd en die tijd was er niet. De aankoop van de Westertoren zorgde voor een uitbreiding van het plan en de planning. Dit had ook consequenties voor de omgevingsvergunning. **PvdA** vraagt of het college heeft gekeken naar de selectieleidraad. **Wethouder Wilms** kan de vraag niet in detail beantwoorden, maar wijst erop dat er zoveel aannemers inschreven dat de notaris via een loting heeft moeten selecteren. De constructeur is geselecteerd met het oog op lokale werkgelegenheid. De gemeente kan leren van opmerkingen hierover in de analyse. **D66** denkt dat de keus voor een lokale constructeur niet te maken heeft met de kwaliteit. Het punt is dat hij bij de bouwvergaderingen aanwezig had moeten zijn. **Wethouder Wilms** is het daarmee eens. De gekozen constructeur is op kwaliteit beoordeeld en had al ervaring met de Lindenhof. Er had eerder ingegrepen moeten worden wat betreft de aanwezigheid op bouwvergaderingen en het college heeft ingegrepen zodra het bekend werd. De tweede constructeur is aangenomen en heeft in een second opinion geoordeeld dat het bestek grotendeels op orde was, op de doorbraak naar de Lindenhof en wat details na. **PvdA** vraagt wanneer het college heeft ingegrepen. **Wethouder Wilms** herinnert zich 1 maart. Op een gegeven moment legde de aannemer de bouwwerkzaamheden praktisch stil na besprekingen met de gemeente in april en mei. Het college legde Strukton drie opties voor: doorwerken onder voorwaarde van een nieuwe opleverdatum, vrijwillig van het werk afgaan of eenzijdige ontbinding van het contract. **VVD** wijst erop dat Strukton, niet gehoord in het feitenrelaas, in de krant aangaf nooit gestopt te zijn met het werk. **Wethouder Wilms** reageert dat het college in december wist dat er nog veel afbouwwerkzaamheden plaats moesten vinden. Ook had de gemeente een beeld van de nodige dagproductie. Het kan best dat er iemand aan het vegen was en dat Strukton per brief aangeeft het werk niet gestaakt te hebben, maar de feitelijke planning werd niet meer gevolgd. Daarom

besloot het college te sommeren. **D66** informeert op welke manier het college controle en grip had op de planning van de werkzaamheden om deze constatering te kunnen doen. **Wethouder Wilms** antwoordt dat Strukton aangaf niet verder te kunnen vanwege de bovenbouwaannemer. Het beeld van de bouw liet zien dat Strukton de afbouw niet langer ter hand nam. Een dag voor de deadline van 17 juni belde de directeur de wethouder alsnog met een nieuwe opleverdatum te willen komen onder voorwaarden. De gemeente had ook voorwaarden en dus was een nieuw gesprek nodig. Hierna kwam de briefwisseling tussen advocaten op gang. Op 2 augustus constateerde het college dat Strukton feitelijk niet had voldaan aan de voorwaarden voor een nieuwe opleverdatum. Juridisch adviseurs wezen op maatregelen om het contract te ontbinden. Het dilemma was echter dat een opleverdatum hierdoor niet eerder in beeld zou komen, wat in strijd was met het maatschappelijk belang zoals voortgang van de centrumontwikkeling, overlast voor omwonenden en parkeerplekken voor ondernemers en winkeliers. Door de bouw van de tunnel verdwenen bovendien parkeerplaatsen in de buurt. **ChristenUnie** begrijpt het argument van het maatschappelijk belang, maar waarom zette het college op 10 juli dan een ramkoers in door aan te sturen op tijdrovende arbitrage? **Wethouder Wilms** antwoordt dat het college de aannemer drie keuzes voorlegde. Het was een serieus dreigement. **ChristenUnie** vindt het gezien de uitkomst zes weken later op eerder op een schertsvertoning lijken, waarbij de aannemer aan het langste eind trekt. **Wethouder Wilms** ziet het ook als een taak van de gemeente altijd te proberen er in onderling overleg uit te komen. Wanneer op 2 augustus een juridisch traject was gestart, had de aannemer een hek om de bouwplaats kunnen zetten (retentierecht) waardoor het ook niet door een andere aannemer voltooid had kunnen worden hangende de procedure. Daarom is besloten toch nog een keer in gesprek te gaan, met als voorwaarde de gegarandeerde opleverdatum van 16 november. **ChristenUnie** begrijpt de overwegingen, maar die waren op 10 juli toch ook wel bekend? **Wethouder Wilms** beaamt dat, maar kon in de onderhandelingen niet voor elkaar krijgen dat de aannemer af zou zijn van meerwerkclaims in de toekomst. **D66** heeft ook de indruk van een schertsvertoning. Het lijkt erop dat de gemeente geen plan B had toen het spel hoog gespeeld werd. Het maatschappelijk belang van dit eindresultaat kost voorlopig wel 3,4 miljoen euro. **Wethouder Wilms** antwoordt dat het onderzoek geen uitspraak doet over het onderhandelingsresultaat en komt hierop terug. Er was alle aanleiding te veronderstellen dat de gemeente een goed punt zou maken bij arbitrage. Uiteindelijk is besloten tot een gesprek, uitmondend in de vaststellingsovereenkomst. Hoe arbitrage afgelopen was, kun je nooit weten. **Vrolijk Emmen** begrijpt niet waarom het college in juli doorging op de ramkoers en de raad niet van de overwegingen tegen arbitrage op de hoogte stelde. **Wethouder Wilms** heeft de fractievoorzitters in besloten overleg geïnformeerd over de stappen van het college. **BGE** concludeert dat Strukton een zak geld heeft gekregen en het verzoek niet met meerwerk te komen. Maar als de aannemer zich aan het bestek houdt, is er geen meerwerk. **Wethouder Wilms** benadrukt dat na drie maanden praten partijen er op inhoudelijke gronden niet meer uitkwamen. Daarom is bestuurlijk deze weg ingezet. Op 22 augustus ging de gemeente opnieuw met Strukton in overleg. 1,3 miljoen euro aan meerwerk is geaccordeerd als noodzakelijk om de mijlpalen te kunnen halen. 1 miljoen euro aan meerwerk stond ter discussie. Toch had de gemeente ook bij arbitrage waarschijnlijk een deel hiervan moeten betalen. Er zat zes ton verschil tussen de versnellingskosten van de aannemer en de schadevergoeding door vertraging van de gemeente van 1,8 miljoen euro. De 3,4 miljoen euro bevat ook regulier meerwerk, de vaststellingsovereenkomst gaat om een extra krediet van 2,6 miljoen euro. Uiteindelijk zit in de vaststellingsovereenkomst ongeveer 200.000 euro aan meerwerk waarover een geschil bestaat. **LEF!** wijst erop dat de gemeente pas in de tweede helft een advocaat inschakelde, Strukton al vanaf het begin. Het college moet zich niet verschuilen achter juridische adviezen, want deze oplossing kost de gemeenschap geld. **Wethouder Wilms** denkt dat de kwaliteit van de advocaat buiten kijf staat en dat deze redelijk in het begin erbij betrokken is. Wat tot dit moment betaald is vanwege de vaststellingsovereenkomst, past binnen het beschikbaar gestelde krediet. Het is niet te zeggen of het met de genoemde aanbevelingen anders was afgelopen. Elk project heeft zijn eigen dynamiek en er zit verschil in de relatie met aannemers. De wethouder heeft een situatie als deze nog nooit meegemaakt. Het college zal zeker op zijn qui vive zijn. **D66** vraagt of er geen eerdere voorbeelden van 'vechtaannemers' bekend zijn. **Wethouder Wilms** wijst erop dat een dergelijke reputatie geen grond geeft een

aannemer te weigeren. Op basis van EMVI zijn wel meerdere criteria mogelijk in de aanbesteding. **LEF!** herhaalt dat de gemeente zich anders had moeten voorbereiden op deze aanbesteding op basis van laagste prijs. **Wethouder Wilms** vindt dat kloppen met wijsheid achteraf. De gemeente heeft er alles aan gedaan om de schade te beperken. De toezegging dat de garage op 16 november opengaat is gedaan. De houding van Strukton is zichtbaar veranderd. Ook vanuit de directie wordt er nu strak op gestuurd de planning te halen. Strukton maakte wel een voorbehoud over het ventilatiesysteem. De gemeente heeft daarom een duidelijk plan van aanpak gemaakt om hierin samen te werken om 16 november te halen. De wethouder krijgt wekelijks een rapportage en communiceert dagelijks over de voortgang. De gemeente monitort het werk, dat momenteel op schema ligt. **VVD** wil weten waarom het risico van het niet tijdig gereed komen van het ventilatiesysteem bij de gemeente ligt en niet bij Strukton. **Wethouder Wilms** legt uit dat het gaat om de certificering en de gemeentelijk rol van toezicht en handhaving. Goedkeuring van gemeente en brandweer zijn nodig. Strukton is voor de finetuning van de installatie afhankelijk van derden en maakt daarom het voorbehoud. Het plan van aanpak is erop gericht dit proces zo goed mogelijk op te pakken en zo te faciliteren dat de garage tijdig afkomt. **VVD** neemt aan dat de eisen voor certificering al bekend zijn. Dan kan het risico toch ook bij de aannemer liggen?

Wethouder Sleeking vult aan dat de gemeente de rol van opdrachtgever én toezichthouder heeft. Het plan van aanpak zorgt ervoor dat Strukton voldoende tijd heeft na controle van het ventilatiesysteem om zaken bij te stellen voor de eindcontrole, zodat de parkeergarage op 16 november opengesteld kan worden. Veiligheidsaspecten als vluchtwegen komen ook aan de orde bij de controles. **VVD** begrijpt nog niet waarom er een voorbehoud is gemaakt. Als de gemeente het maatschappelijk belangrijk vindt, dan kan toch ambtelijke capaciteit vrijgemaakt worden om de controles tijdig uit te voeren? **Wethouder Sleeking** beaamt dat laatste, alleen kan Strukton geen ambtenaren inplannen. Daarom is het voorbehoud gemaakt.

Wethouder Wilms vervolgt dat de dekking met 140.000 euro jaarlijkse kapitaallasten aansluit bij het besluit over het onrendabele deel in 2010. Toen is duidelijk gesteld dat het project niet bij Atalanta hoort en bij de ontwikkeling van Centrum-Noord hoort. De uitbreiding van het aantal parkeerplaatsen leidt overigens ook tot extra inkomsten. **D66** wil er alles aan doen om het binnen CVE op te lossen, zodat het de inwoners geen extra geld kost. **Wethouder Wilms** constateert dat ook met de extra kredietaanvraag een parkeerplaats 35.400 euro kost. Dat is 6.000 euro goedkoper dan eerder gebouwd en onder het landelijk gemiddelde. **Wakker Emmen** hamert erop dat niet is afgesproken dat het ruim 3 miljoen euro meer zou kosten dan de aanneemsom. Na veertig jaar tellen de kapitaallasten op tot ruim 5 miljoen euro. De fractie blijft van mening dat de dekking uit CVE moet komen en de burger geen extra geld mag kosten.

Wethouder Sleeking gaat in op de centrumontwikkeling. De komst van de Mediamarkt speelt al vanaf 2001. In 2008-2009 is na intensief overleg met de projectontwikkelaar besloten af te zien van woningen en het plan te beperken tot de bouw van een parkeergarage en de vestiging van detailhandel. Bij het Willinkplein moest de gemeente de bouw van een parkeergarage gedwongen overnemen na een faillissement. De gemeente wilde een dergelijke situatie niet weer meemaken én had ervaringen opgedaan. Daarom wilde de gemeente in dit geval de garage zelf bouwen en exploiteren. Europese aanbestedingsregels zijn van toepassing. Omdat de private partij niet in zee wilde met de aannemer van de onderbouw, raakte een tweede aannemer betrokken met een aantal gevolgen. Een dergelijke constructie komt ook in andere steden voor voor bij grote centrumprojecten. Doordat de coördinatiebepaling in het bestek onvoldoende bleek, was een coördinatieovereenkomst nodig. Dit is een essentieel leerpunt voor een eventuele toekomstige situatie met twee aannemers. De samenwerkingsovereenkomst met Dolphin kent geen harde afspraken over data, wel een verwachte planning in de bijlagen. Ook staan er geen wederzijdse boeteclausules in. Dolphin gaf richting de gemeente wel een bankgarantie af, ingegeven door de ervaringen met het project De Haan. De onderlinge verrekening van verschillende posten met Dolphin is nog gaande. De gemeente is door Dolphin nog niet aansprakelijk gesteld voor eventuele vervolgschade. Strukton maakte in het proces voortdurend voorbehouden met betrekking tot de bovenbouw. Nu is alleen het voorbehoud met betrekking tot de eindcontrole door de gemeente en brandweer overeind gebleven. **D66** vindt het beangstigend

dat er nog geen sprake is van aansprakelijkheid en wil op de hoogte gehouden worden als dit wel in beeld komt. **Wethouder Sleeking** beantwoordde de vraag of er een daadwerkelijke claim ligt en dat is niet zo. **VVD** informeerde welke afspraken er met Dolphin en Mediamarkt gemaakt zijn (feit 44) en welke financiële consequenties te verwachten zijn. De gemeente had ervaring aan het Willinkplein, maar die garage kende geen bovenbouw. Het risico van de bovenbouw is nu afgedekt met een bankgarantie. Heeft het college overwogen de projectontwikkelaar ook de kelder te laten bouwen met een hogere bankgarantie? **Wethouder Sleeking** koos daar uitdrukkelijk niet voor en woog mee dat de keus tot gevolg kon hebben dat er een tweede aannemer in beeld zou kunnen komen. De geciteerde afspraken uit het feitenrelaas slaan op afspraken uit de planning die Strukton overhandigde.

Burgemeester Bijl is door Strukton verzocht de vaststellingsovereenkomst te tekenen. Het college heeft hiertoe besloten, maar gaf ook aan dat de gemeenteraad gaat over het krediet. Daarom gaf het college ook een extern bureau opdracht het interne onderzoek te beoordelen, zodat de raad over zoveel mogelijk informatie kon beschikken bij dit besluit. De vaststellingsovereenkomst is misschien wel de beste garantie van de opleverdatum van 16 november, mits de raad het krediet beschikbaar zou stellen. Daarom was er slechts twee weken tijd voor het onderzoek, onvoldoende om alle betrokkenen hun verhaal te laten doen. Het college koos voor een intern feitenrelaas en analyse en legt nadrukkelijk niet de schuldvraag neer. Het college is helemaal niet trots op het resultaat. De organisatie is niet feilloos, maar ook geen 'klerezooi'. Daarvoor zijn er teveel projecten met een budget tussen de 10 en 20 miljoen euro goed verlopen de laatste jaren. Als er een ding het college duidelijk is geworden, dan is het wel dat bij lopende en toekomstige projecten afwegingen over de aanbestedingsvorm echt een helder bestuurlijk standpunt vergen voorzien van een goed advies. **D66** vraagt of de gemeente bij alle lopende projecten serieus gaat kijken in hoeverre de aanbevelingen van toepassing zijn. **Burgemeester Bijl** komt met het college nog met een kwalificatie van de verschillende aanbevelingen: deels al ingevoerd, uit te voeren of anders uit te voeren. In een paar weken tijd heeft veel moeten passeren. Het zou een misvatting zijn te stellen dat het college zijn dagelijks werk niet laat beïnvloeden door de aanbevelingen en het gebeurde. Het is misschien een winstpunt dat nu scherper in beeld is wat de verschillen zijn tussen de aanbestedingsvormen en de aannemers die ze aan kunnen trekken, zonder een kwalificatie over een specifiek bedrijf te geven. **ABC** heeft de situatie onderzocht op het moment dat de keuze voor de aanbestedingsvorm gemaakt was. Daar moet je de situatie dan op inrichten. Het college krijgt heel veel adviezen, onder meer van juristen en bouwkundigen. Die kunnen onderling ook verschillen. Uiteindelijk moet het college bestuurlijk de knoop doorhakken. Het college achtte het maatschappelijk onverantwoord om de juridische adviezen, die goede kansen voorspelden in een arbitragezaak of bodemprocedure, te testen, omdat de garage dan waarschijnlijk pas na anderhalf of twee jaar gereed komt. De vaststellingsovereenkomst creëert de best mogelijke garanties voor een opleverdatum binnen afzienbare tijd. Het college zit hier om die keus toe te lichten, uiteindelijk beslist de raad. **VVD** begrijpt het argument, maar wijst erop dat op de bijeenkomst van 10 juli stevig in werd gezet op de mogelijkheid van arbitrage. Wat is er veranderd? Of was het slechts een onderhandelingstechniek? Zo ja, waarom is dat niet meegedeeld aan de fractievoorzitters? **Wethouder Wilms** schetste op 10 juli de voorliggende scenario's. Tot die tijd was het niet gelukt Strukton een opleverdatum te laten noemen en daarom was een waarschuwing nodig. **VVD** hield een andere indruk over aan de bijeenkomst met de fractievoorzitters, namelijk dat de insteek wel degelijk arbitrage of een andere aannemer was en niet om er in den minne uit te gaan komen. **Wethouder Wilms** heeft in zijn beleving duidelijk de drie scenario's genoemd, waaronder het garanderen van een nieuwe opleverdatum door Strukton. **LEF!** wijst erop dat het aan de raad is de handelwijze van het college te beoordelen. Daarbij speelt de vraag in hoeverre andere keuzes verwacht hadden mogen worden en in hoeverre dat politiek kwalijk is. **Burgemeester Bijl** laat die analyse aan de raad, maar probeert zo helder mogelijk en beargumenteerd weer te geven hoe het college tot deze keus is gekomen en wat het belang is van een positief besluit. Ook noemde hij het leerpunt van het overwogen kiezen van de aanbestedingsvorm. De vraag komt vaker aan de orde wanneer de raad geïnformeerd moet worden bij problemen, terwijl het nog in een proces zit dat het opgelost kan

worden. Het college wordt nooit afgerekend op wat goed gaat, maar op wat fout gaat. Het college leert daarvan. **LEF!** concludeert nog niet dat het college consequenties trekt, bijvoorbeeld uit het feit dat het college niet reageerde toen LEF! eerder aan de bel trok. De schouder ophalende houding van wethouder Willems vanavond heeft de fractie geschokt. **Burgemeester Bijl** benadrukt dat het college de zaak zeer serieus neemt en is daarom ook aanwezig. Het college heeft aangegeven echt wat te willen doen met de aanbevelingen en zal de raad hier binnenkort concreter over kunnen informeren. Het politieke oordeel is aan de raad. **Vrolijk Emmen** lijkt het goed ook van vertrouwelijke bijeenkomsten, zoals het fractievoorzittersoverleg van 10 juli, verslagen te maken zodat iedereen het na kan lezen.

De voorzitter schorst de vergadering voor tien minuten op verzoek van het CDA.

Tweede termijn

CDA heeft het gevoel dat de gekozen oplossing de minst slechte is. De fractie kreeg bij het fractievoorzittersoverleg het gevoel dat de gemeente goede kansen maakte in een juridische strijd, maar je kunt ook een slag winnen en de oorlog verliezen. Het college vond een uitweg door opnieuw te onderhandelen. Het feitenrelaas maakt duidelijk dat vrij vroeg in het proces sprake was van een ander soort wedstrijd. Te constateren is dat de gemeente hier onvoldoende op ingespeeld heeft. Op een aantal punten zijn keuzes niet even handig gemaakt. Dat geldt ook voor de raad, die de risico's in 2010 en 2011 wellicht heeft onderschat. **Wakker Emmen** berekent de totale kosten op 5 miljoen euro over veertig jaar. Strikt genomen is dit juist, maar bij een huis spreek je niet over het dubbele aankoopbedrag vanwege de hypotheekfinanciering. De raad heeft donderdag weinig alternatieven voor dit voorstel. Toch wringt de dekking, die op de algemene begroting zal drukken. Het CDA stelt voor de discussie te heropenen over een algemene egaliseringsreserve, waar voor- en nadelen van projecten verrekend kunnen worden. Hopelijk willen andere fracties hierover meedenken. Wellicht is het mogelijk de besluitvorming te splitsen en later terug te komen op de financiering. **Wakker Emmen** vraagt of het CDA er open voor staat de dekking binnen CVE en Atalanta te vinden. **CDA** kan zich niet vinden in dekking uit Atalanta, wel uit CVE, maar trekt de discussie graag breder zoals geschetst. De fractie onderschrijft het gevoel dat de dekking niet zou moeten leiden tot bezuinigingen in het reguliere budget van de gemeente.

PvdA laat alle informatie goed op zich inwerken en heeft nu geen verdere vervolgvragen. In de raadsvergadering komt de PvdA terug op nog levende vragen en op de hoofdlijnen.

Wakker Emmen vindt het een gemiste kans dat niet op zijn minst als vorm van wederhoor het interne feitenrelaas en de analyse zijn voorgelegd aan Strukton voor commentaar. De fractie hoort graag van anderen of zij ook voor een aanvullend extern onderzoek voelen. De grote broek die het college op 10 juli aantrok, blijkt een wassen neus. Arbitrage werd toen als serieuze optie gepresenteerd, terwijl het dat niet blijkt te zijn gezien de vertraging van anderhalf tot twee jaar. **Wakker Emmen** kan begrip hebben voor de maatschappelijke overwegingen, maar vindt dat de communicatie van het college absoluut geen schoonheidsprijs verdient. Alleen een opmerking in de kwartaalrapportage over een lichte kostenoverschrijding deed geen recht aan de materie. Een andere dekking en een extern aanvullend onderzoek zijn de voorwaarden waaronder **Wakker Emmen** akkoord kan gaan met het voorstel. **CDA** kreeg van de kwartaalrapportage niet de indruk dat het zou gaan om een lichte kostenoverschrijding. **Wakker Emmen** blijft van mening dat alleen een melding in de kwartaalrapportage geen recht deed aan de omvang van de problematiek. Ook op vragen vanuit de raad kwamen geen duidelijke antwoorden. Terughoudendheid vanwege lopende onderhandelingen zijn begrijpelijk, maar het college schoot tekort in openheid en het actief informeren van de gemeenteraad – al dan niet vertrouwelijk.

VVD komt donderdag met een gewogen oordeel. Het zou goed zijn voor donderdag te kijken naar de financiering. Wellicht kunnen de opbrengsten van de extra parkeerplaatsen nog gespecificeerd worden en helpen bij de dekking. Een vraag staat nog open: waarom is gekozen voor de opleverdatum van 16 november, terwijl de Mediamarkt op 9 november opent?

D66 blijft tegen drukkende kapitaallasten op de begroting en vindt dat dekking op zijn minst uit CVE moet komen. Kan het college voor donderdag met een voorstel komen of is dit aan de raad? Is wethouder Wilms bij het overnemen van de portefeuille niet enorm geschrokken van het feitenrelaas dat hij toen op liet stellen? En was dat niet reden, ook als portefeuillehouder personeel, om de regie steviger in handen te nemen? D66 en andere fracties hebben in eerdere stadia vragen gesteld over de expertise van personeel, waarop geen of een te makkelijk antwoord kwam. Het gebrek aan openheid blijft een onbehaaglijk gevoel geven. D66 verwerpt de opmerking dat het college alleen op fouten beoordeeld zou worden. De fractie voert constructief oppositie en deelt vaak complimenten uit. De vraag blijft of het college voldoende in control is over de andere projecten. Eerdere projecten zullen goed verlopen zijn, nu zijn meerdere grote projecten tegelijkertijd aan de orde. Is het college voldoende in control binnen de gestelde kaders van kwaliteit, planning en budget?

DOP gaat ervan uit dat het college haar twee brieven met vragen beantwoord richting de hele raad. De fractie betreurt dat geen wederhoor is toegepast. Het risico bestaat dat het college in een eigen werkelijkheid leeft. Het valt te betwijfelen of wel een eerlijk beeld is ontstaan. DOP is op voorhand niet tegen een gedegen extern onderzoek met wederhoor. Dit kan ook een raadsenquête zijn. Openheid blijft een dilemma, omdat andere partijen hiermee hun voordeel zouden kunnen doen. Hopelijk is de gezamenlijke inzet om projecten beter te beheersen om herhaling te voorkomen. Harde politieke woorden zijn nodig om die koerswijziging te bewerkstelligen.

SP vindt de bijdrage van wethouder Wilms bol staan van kromme redeneringen en ontwijkende antwoorden. Het roept meer vragen op dan het beantwoordt.

LEF! vindt aanvullend onderzoek niet nodig. Wat voorligt geeft voldoende basis om een beeld te vormen. Bovendien zou de aandacht nu vooral uit moeten gaan naar een gedegen aanpak van lopende projecten. De raad kan haast niet anders dan instemmen met het voorstel. Het beeld is dat het college vechtend en spartelend is bezig geweest op dit dossier. De belangrijke politieke vraag is of dit het college is overkomen of dat het college zich dit heeft laten overkomen en hoe laakbaar dit dan is. LEF! voelt zich niet serieus genomen en heeft niet de indruk dat het college toenadering heeft gezocht vanavond. Dat is principiële kwalijk. De vraag staat nog open hoe de wethouder enerzijds oordeelt dat IMK fase 3 in orde is, terwijl dit dossier zo uit de klauwen is gelopen. Bestaat er een side letter of mondelinge afspraken met Strukton? Ook is er nog geen reactie op de manier waarop de wethouder zich in Drents Diep heeft geuit.

GroenLinks vindt dat de wethouder meer vragen oproept dan beantwoordt en een gebrek aan zelfreflectie laat zien. Overschrijdingen die bij zijn aantreden bleken noopten hem niet tot enige vorm van actie. Tijdsdruk doet de wethouder af als strakke planning. Strukton heeft de dreigende brief van de gemeente van 10 juli waarschijnlijk geïnterpreteerd als blaffende honden die niet bijten. Het was een onhandige poging van het college weer de bovenliggende partij te worden. De wethouder zegt het als taak te zien er altijd in onderling overleg uit te willen komen, maar toonde op 10 juli duidelijk de bereidheid de strijd aan te gaan. Toen was toch ook bekend dat arbitrage lang zou duren? GroenLinks is blij dat meer partijen openstaan voor een andere financiering uit CVE. GroenLinks gaat niet akkoord met het voorstel wanneer de dekking uit algemene middelen komt, ook als dat een juridische strijd betekent waarvan de fractie steeds meer twijfelt aan de sterke positie die de gemeente dan zou hebben.

BGE vraagt waarom Strukton niet aan het woord kwam in de analyse. Waarom zijn andere oplossingsmogelijkheden niet onderzocht? Welke signalen denkt het college af te geven voor alle andere lopende bouwprojecten? Welke bedragen zijn gemoeid geweest met door Strukton 'getoverd' meerwerk? BGE gaf in het fractievoorzittersoverleg aan de indruk te hebben dat Strukton meer juristen dan bouwvakkers in dienst heeft. De gemeente zou juridisch sterker staan dan Strukton. Nu blijkt dat helaas andersom te zijn.

ChristenUnie blijft worstelen met het gevoel dat het dossier in 2011 en het voorjaar van 2012 dreigde te ontsporen en dat het daarna dweilen met de kraan open was. Het matige niveau van communicatie richting raad neigt naar weinig proactief handelen en dat is niet goed. Het college reageert nog te oppervlakkig op de missers. De fractie wil niet aan de conclusie dat vooral de omstandigheden schuld hadden. Uit het feitenrelaas blijkt duidelijk dat de gemeente het op een aantal punten behoorlijk heeft laten afweten. Tijdsdruk en de positie van de aannemer kunnen niet de enige oorzaken zijn geweest. Tijdsdruk heeft ook een oorzaak. ChristenUnie beraadt zich over een eventueel vervolgonderzoek. De fractie is tegen dekking uit het Atalantaproject, omdat de kwaliteit daaronder zal leiden. Een oplossing binnen CVE ligt meer voor de hand. ChristenUnie en LEF! pleitten eerder al in een motie CVE en Atalanta gescheiden te houden.

Vrolijk Emmen blijft vraagtekens houden wat betreft een vervolgonderzoek, de dekking, het niet horen van Strukton, de verklaringen van de wethouder en de communicatie richting de raad. De vraag uit eerste termijn wie er nu blond is, blijft ook onbeantwoord.

Wethouder Wilms benadrukt dat het college tot 10 juli geen duidelijke opleverdatum van Strukton heeft gekregen. Daarom was het belangrijk Strukton op de juridische gevolgen te wijzen wanneer een opleverdatum uit zou blijven. De keuze toch het gesprek aan te gaan kwam voort uit de telefonische mededeling van de directeur van Strukton toch een opleverdatum te willen noemen. Het blijft lastig wanneer de raad geïnformeerd moet worden. De wethouder blijft erbij dat het college eerst voor oplossingen moet zorgen en die was eerder nog niet voorhanden. Anders komt het college steeds met problemen bij de raad. Op 10 juli zijn de fractievoorzitters over de scenario's geïnformeerd, die het mogelijk maakten een oplossing af te dwingen. Tijdens gevoelige onderhandelingen is concrete openheid lastig. **VVD** vraagt of de openbaarheid tijdens de finale onderhandelingen de onderhandelingspositie van de gemeente verzwakt heeft of juist versterkt. **Wethouder Wilms** antwoordt dat het beoogde resultaat, een nieuwe opleverdatum binnen afzienbare termijn, behaald is. **VVD** vraagt of het middel via een fractievoorzittersoverleg en scenario's druk uit te oefenen niet in de periode januari tot en met april 2013 ingezet had kunnen worden. **Wethouder Wilms** antwoordt dat destijds de opleverdatum van 19 augustus 2013 nog gold. **GroenLinks** constateert dat Strukton in ruil voor een opleverdatum een flinke zak met geld krijgt. **Wethouder Wilms** antwoordt dat er allerlei claims speelden in het conflict. De oplossing is niet inhoudelijk, maar in den minne geschikt. Op het moment dat een nieuwe opleverdatum aan de orde kwam, hoefde niet meteen geld ter beschikking te komen, maar moest er wel een gesprek plaatsvinden om er in den minne uit te komen. Daar hoort uiteindelijk ook een financiële verrekening bij. Het college probeert bij projecten risico's zoveel mogelijk te beperken, monitort en verantwoordt transparant. Het is onmogelijk te garanderen dat alle projecten exact binnen de gestelde kredietruimten zullen vallen, wel garandeert het college hier alles aan te doen. De aanbevelingen kan het college hierbij toepassen. **LEF!** vindt een soort inspanningsverplichting van het college te zwak. **Wethouder Wilms** probeert uit te leggen dat het college bij projecten in control is. Hij heeft gerapporteerd over de organisatieontwikkeling en hield een bijeenkomst over de externe pre-audit, die duidelijk een ontwikkeling laat zien. Er zijn geen side letters of mondelinge afspraken met Strukton. De wethouder reageerde in de media op vragen over ABC die achteraf onjuist bleken te zijn. Dan kun je ook een onjuist antwoord verwachten. **LEF!** gaat het er niet om of ABC al dan niet eerder bij de organisatie betrokken was, maar laakt de houding van de wethouder dat als het zo was, het niet uit zou maken. Heeft de wethouder wel door welk effect hij als gemeentevertegenwoordiger heeft? Het terugwinnen van het vertrouwen van burgers komt hierdoor niet dichterbij. **Wethouder Wilms** heeft de indruk alle vragen beantwoord te hebben. **LEF!** is perplex dat de wethouder hem opnieuw negeert en geen antwoord geeft. **D66** vindt dit ook beschamend en krijgt niet het gevoel dat raadsleden gerespecteerd worden. De fractie herhaalt haar laatste twee vragen uit de tweede termijn over de portefeuille personeel en het binnen kaders verlopen van projecten. **Wethouder Wilms** antwoordt dat de gemeente in control is. Hij schrok natuurlijk bij het overnemen van de portefeuille, maar constateerde ook dat er maatregelen genomen en acties in gang gezet waren. Dat heeft hij voortgezet. **D66** is

benieuwd welke maatregelen aanleiding gaven om te denken dat het goed zou komen. **Wethouder Wilms** heeft dat niet gedacht. Het college sprak nadrukkelijk in de stuurgroep CVE over de aanpak en de maatregelen. In eerste instantie richtte de stuurgroep zich op oplevering van het dek ten behoeve van de bovenbouwaannemer. Daarna is er alles aan gedaan om het geschil met de aannemer op te lossen. **BGE** herhaalt de vraag over getoverd meerwerk. **Wethouder Wilms** wijst erop dat de gemeente meerwerk heeft afgekeurd, omdat de gemeente zich er absoluut niet in herkent. Dit staat ook in het raadsvoorstel.

Wethouder Sleeking antwoordt dat op 22 augustus de overeenkomst met Strukton is besproken. Toen was alleen bekend dat de Mediamarkt in november zou openen, het streven was 23 november. Pas begin september werd de datum van 7 november bekend. **VVD** wijst erop dat in Dagblad van het Noorden op 17 augustus te lezen was dat Mediamarkt op 7 november zou openen. **Wethouder Sleeking** heeft Dolphin als gesprekspartner en kon er dus vanuit gaan dat 23 november het streven was.

Burgemeester Bijl hecht eraan te benadrukken dat er geen eerdere relatie met ABC of de heer Zweers was en geen eerdere account bij de gemeente op het gebied van email of telefoon. Wie aan kan tonen dat die relatie er wel zou zijn, mag zich melden. **D66** herhaalt de vraag of het college van plan is met een ander dekkingsvoorstel te komen of dat de raad zelf iets moet gaan ondernemen. **Burgemeester Bijl** zal de gevoerde discussie meenemen in de beraadslagingen met het college, maar kan niet beloven met een compleet ander dekkingsvoorstel te komen. Vereffeningsmogelijkheden, inkomsten uit extra parkeerplaatsen en Atalanta zijn genoemd door verschillende fracties. Het college zal voor de raadsvergadering hierop reageren. **Vrolijk Emmen** vraagt zich af of de besluitvorming opgeknipt wordt als de dekking niet duidelijk is, omdat er wel een besluit genomen moet worden. **Burgemeester Bijl** is geen voorstander van kredietverstrekking zonder dekking en zou het besluit dan voor vernietiging moeten voordragen. Het college zal kijken naar mogelijke alternatieven en meldt voor de raad of die al dan niet gevonden zijn. Het is wel mogelijk de dekking op een later moment anders in te vullen.

De voorzitter concludeert dat het voorstel als B-stuk naar de raad van a.s. donderdag gaat.

4. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 00.10 uur onder dankzegging.